

Cuprins

Capitolul I. Epoca luminilor	5	Capitolul X. Regimuri politice	
1. Principiile iluministe	6	în perioada interbelică	77
2. Pragmatismul principiilor iluministe	8	1. Regimuri politice democratice. 1920-1940	78
3. Absolutismul luminat.	10	2. Regimuri dictatoriale și totalitare	80
Studiu de caz	12	Studiu comparativ	84
Capitolul II. Organizarea statelor moderne	13	Capitolul XI. Lumea în perioada interbelică	85
1. Revoluția glorioasă	14	1. Unirea Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu România	86
2. Revoluția americană	16	2. Repere ale evoluției economiei mondiale	88
3. Revoluția Franceză	18	3. Societatea în perioada interbelică	90
4. Franța Napoleoniană	20	4. Dezbaterea de idei și cultura în România interbelică	92
Temă de cercetare	22	Studiu comparativ	94
Capitolul III. Țările Române și problema orientală	23	Capitolul XII. Marile conflicte ale secolului al XX-lea (II)	95
1. Țările Române în epoca fanariotă	24	1. Al Doilea Război Mondial. 1939-1945	96
2. Războaiele ruso-austro-turce	26	2. România în Al Doilea Război Mondial	98
3. Revoluția din Ia 1821.Regulamentele Organice ..	28	3. Holocaustul	100
Studiu de caz	30	Studiu de caz	102
Capitolul IV. Revoluția industrială	31	Capitolul XIII. Regimuri politice postbelice	103
1. Noua epocă industrială	32	1. Europa după Al Doilea Război Mondial	104
2. Un secol al științelor și tehnicii	34	2. Regimurile democratice	106
3. Transformări economice și sociale	36	3. Regimurile totalitare și dictatoriale	108
Investigații	38	Aplicație practică	110
Capitolul V. Anul 1848 în Europa	39	Capitolul XIV. Lumea postbelică	111
1. Mișcările revoluționare din Europa, 1848-1849 ..	40	1. Reconstrucția europeană	112
2. Anul 1848 în spațiul românesc	42	2. Societatea europeană după cel de Al Doilea Război Mondial	116
Istorie locală	44	Investigație	120
Capitolul VI. State naționale și multinaționale în a doua jumătate a sec. al XIX-lea	45	Capitolul XV.	
1. România modernă	46	Relații internaționale postbelice	121
2. Unificarea Germaniei	48	1. O lume bipolară	122
3. Austro-Ungaria	50	2. Prăbușirea comunismului în Europa	126
Analiză comparativă	52	Studiu de caz	130
Capitolul VII. Relații internaționale în secolul al XIX-lea	53	Capitolul XVI.	
1. Relațiiile internaționale după Congresul de la Viena	54	Societatea la începutul mileniului al III-lea	131
2. O nouă reașezare a Europei	56	1. Globalizarea impactul asupra vieții cotidiene ..	132
Analiză comparativă	58	2. Relații comunitare și politice.Terorismul	134
Capitolul VIII. Lumea la cumpăna secolelor al XIX-lea – al XX-lea	59	Anchetă socială	136
1. Diversitatea europeană	60	Capitolul XVII. Religia în viața contemporană	137
2. Civilizațiile asiatiche și africane	62	1. Creștinismul tradiție și modernitate	138
3. Statele Unite ale Americii	66	2. Islamul și înnoirea. Buddismul. Alte religii	142
Studiu de caz	68	Dizertație	144
Capitolul IX. Marile conflicte ale secolului al XX-lea (I)	69	Capitolul XVIII.	
1. Primul Război Mondial (1914-1918) – un nou tip de război	70	România și integrarea euroatlantică	145
2. Participarea României la Primul Război Mondial	72	1. România, asociere și integrare în Uniunea Europeană	146
3. Relații internaționale în perioada interbelică	74	2. Integrarea României în structurile NATO	148
Eseu	76	Analiză contextuală	150
		Evaluare – Autoevaluare: cap. I - IX	151
		Evaluare – Autoevaluare: cap. X -XVIII	152

Vizita Papel Ioan-Paul II la Gdańsk,
Polonia, 12 iunie 1987

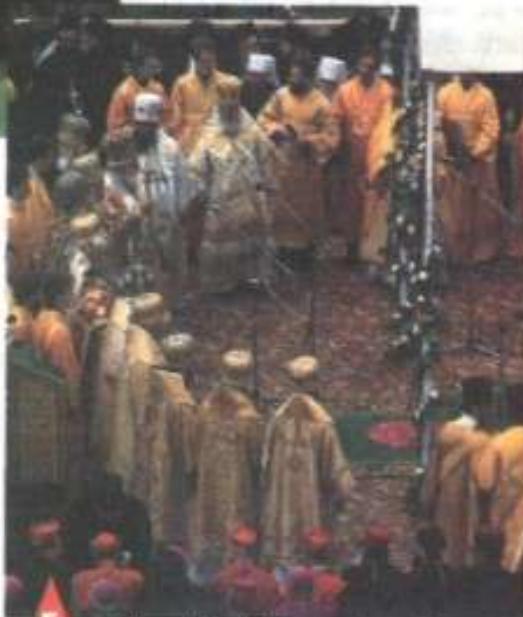
3

Personalități

Papa Ioan XXIII
(1881-1963)

Angelo Roncalli a ocupat scaunul papal între 1958-1963. Sub pontificatul său a avut loc Conciliul Vatican II, primul convocat după mai bine de 100 de ani.

5 Fastul ritualului ortodox – Ceremonia prilejuită de aniversarea a 1 000 de ani de existență a Bisericii ruse. Mănăstirea Danilov. Moscova, 12 iunie 1988.

▲

Papa Ioan Paul al II-lea
(1920 - 2005)

Karol Wojtyla a devenit preot în Polonia comunistă, imediat după Război, și în 1958 a devenit arhiepiscop de Cracovia, apoi cardinal în 1967. I-a succedat lui Ioan Paul I în 1978. Este primul papă neitalian pe care l-a cunoscut omenirea. Începând din sec. al XVI-lea. În 1981 a fost victimă unei încercări de asasinat. A avut un rol esențial în lupta anticomunistă, ceea ce l-a conferit o mare autoritate politică și morală. Întrucât a susținut pozițiile catolice tradiționale (contra avortului, divorțului etc.) a fost considerat un papă conservator.

(Jean Delumeau, *Faptul religios*, Memori, Fayard, 1993)

Teme

1. Numiți principalele culte creștine din lumea actuală.
2. Explicați conservatorismul religios.
3. *Eseu liber:* Modalități de exprimare religioasă în epoca supertehnologizării și a supercomunicației (doc. 4, 5 și 6).
4. Interpretați conceptul de ecumenism (doc. 1, 2, 3).
5. *Dizertație:* Primul elev enunță principalele precepte ortodoxe, din perspectivă religioasă și istorică; al doilea pe cele catolice; al treilea pe cele musulmane; al patrulea pe cele mozaice. Al cincilea va fi moderator și va scrie concluziile pe tablă. Colegi vor discuta concluziile.

Personalități

Margaret Thatcher
(n. 1925)

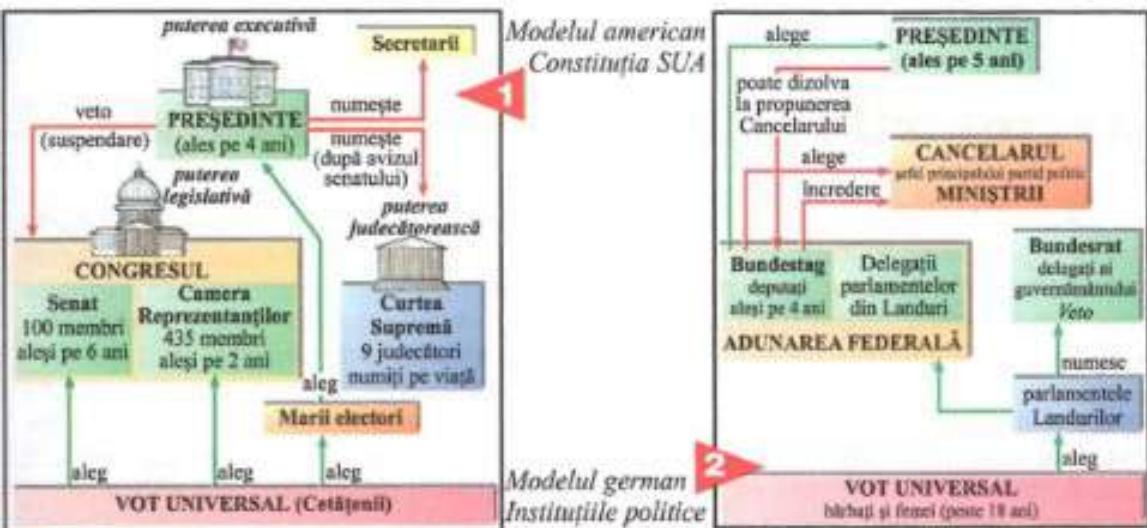

Aleasă deputat conservator în 1959; a gestionat Ministerul Educației în 1970-1973. Între 1975-1990 a condus Partidul Conservator. Mandatul său de prim-ministru a durat 11 ani (1979-1990), timp în care a aplicat o politică economică liberală (privatizări). În politica socială a atacat puterea sindicatelor (greva de un an/1984-1985 a minerilor a eşuat).

Charles de Gaulle
(1890-1970)

Sef al Guvernului provizoriu francez în 1944. Ales președinte în 1959, a fondat a V-a Republieă pe baza unei noi Constituții; a introdus alegerea președintelui prin vot universal în 1962. A fost nevoit să facă față marilor mișcări sociale – studențești și muncitorești – din mai 1968, când, pradă dezordinil, țara este aproape paralizată de greva generală, dizolvă Adunarea Națională, iar guvern adoptă o serie de măsuri sociale: mărirea salarizării, recunoașterea dreptului sindical în întreprindere sau reducerea numărului orelor de lucru.

Modelele democratice europene în anii '90

Modelul anglo-saxon (Regatul Unit al Marii Britanii după 1979)

Instituții: descentralizare; stat-providență limitată sau inexistent; importanță acordată pieței; rol slab al sindicatelor.

Avantaje/dezavantaje: răspuns rapid la schimbările economice; șomaj în scădere

Însă: - putine investiții publice;
- unele inegalități sociale.

Modelul rhenan (Germania)

Instituții: descentralizare; stat-providență; sindicate puternice; conlucrarea cu sindicatelor.

Avantaje/dezavantaje: protecție socială ridicată; inegalități sociale reduse.

Însă: - șomaj ridicat

Modelul social-democrat (Suedia, Austria și Olanda)

Instituții: acord stat-sindicat-patronat; sindicate puternice.

Avantaje/dezavantaje: stat-providență puternic; șomaj redus sau în scădere; diferențe salariale reduse.

Însă: - motivație redusă din pricina nediferențierii salariale, impozite mari

Modelul etatist (Franța și Italia)

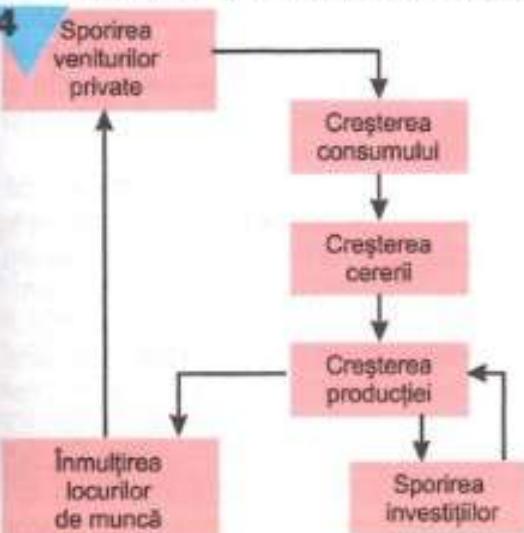
- rolul important al statului în domeniile economic și social
- stat-providență

Avantaje/dezavantaje: stat-providență puternic; protecția salariajilor din sectorul public

Însă: - șomaj ridicat
- creșterea inegalităților sociale

Două tipuri de politici pentru ieșirea din criză

Politica keynesiană (neoliberală)

Politica liberală (clasică)

Teme

- Numiți caracteristicile fundamentale ale regimurilor democratice postbelice.
- Explicați de ce soluțiile propuse în doc. 4 se numesc „politică de relansare”.
- De ce soluțiile propuse de liberali poartă numele de „politică de austerioritate” (doc. 5)?
- Cum pune aceasta în discuție problema statului providență?
- Eseu structurat. Democrația românească actuală între tradiție și modelele europene: tradiția antebelică; modelul american/ marile modele europene (doc. 1, 2, 3).